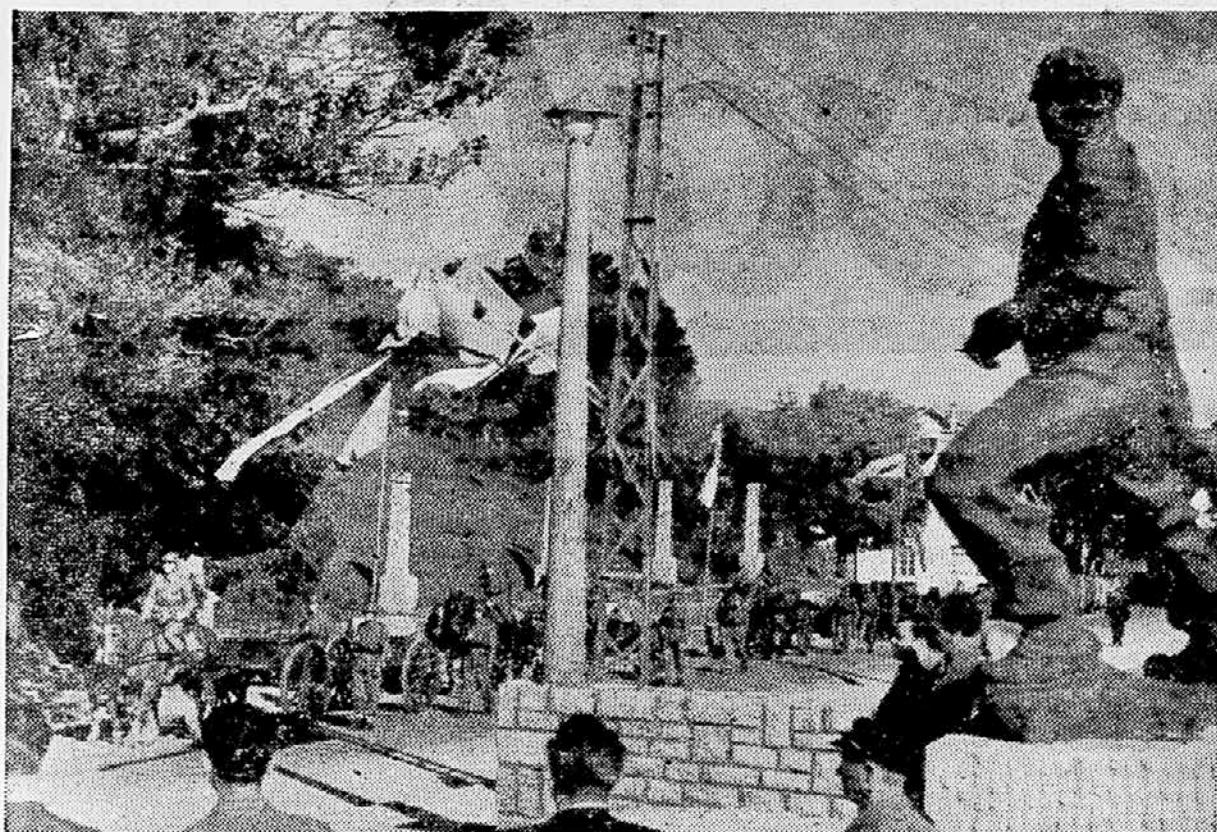

Na topovskih lafetah so prepeljali posmrtno ostanke borcev, ki so padli v prvih dneh maja 1945 za osvoboditev slovenskega Krasa, od tovarne »Javor« v Pivki do nove skupne grobnice nad mestom.

Tekmovanje rudarjev v Kreki

Tuzla, 19. okt. (Tanjug). Delavski svet rudnika »Kreka« je na sobotni seji sklenil, da bo takoj napovedal tekmovalno vseh pogonih. Tekmovanje bo trajalo do konca leta. Delavski svet je sprejel sklep o tekmovalni zaradi povečane povpraševanja po premočju, posebno za široko potrošnjo v večjih mestih. Predvidevajo, da bo v zadnjem četrtletju vsak pogon povečal proizvodnjo za približno 20 odstotkov. Ob koncu tekmovalnega bodo nagradili 604 najboljših rudarjev. Za to je predvidena vsota 7,5 milijona dinarjev.

15 let partizanskih šol v Sremlu

Novi Sad, 19. okt. (Tanjug). V Sremlu so svečano proslavili 15-letnico partizanskih šol. V Sremlu Mitrovici so obletnico praznovali s svečano akademijo, otvoritvijo razstave o delu partizanskih šol in drugimi prireditvami. V vasi Subotice, kjer je bil 10. septembra 1943 prvi sestanek učiteljev-partizanov, so odkrili na poslopju osnovne šole, ki bo nosila ime »Partizanski učitelj«, spominsko ploščo.

Prve partizanske šole v Sremlu so odprle že 1. 1942 v osvobodjenih mestih, leto dni za tem pa je na osvobodjenem ozemlju Sremla delovalo že 35 šol. Med narodnoosvobodilno borbo so v Sremlu padli številni profesorji, učitelji in učenci. Sovražnik je uničil skoraj celotno organizacijo SKOJ na gimnaziji v Rumi, v Sremlu Mitrovici pa štejejo med žrtve NOB štiri profesorje in 57 učencev tamkajšnje gimnazije.

Obračun kmetijskih zadrug

V torek bo v Beogradu plenum upravnega odbora Glavne zadrugne zveze Jugoslavije

Beograd, 19. okt. (Tanjug). V torek bo v Beogradu plenarni sestanek upravnega odbora Glavne zadrugne zveze Jugoslavije, na katerem bodo razpravljali o gospodarski aktivnosti kmetijskih zadrug in zadrugnih poslovnih zvez na osnovi zaključnih bilanc za leto 1957 in gibanja v prvi polovici letošnjega leta.

Po končnih računih se lahko položaj in delo zadrugnih organizacij v letu 1957 ocenita kot zelo uspešna. Kmetijske zadruge so se v lanskem letu organizacijsko okrepile, povečale so svojo gospodarsko aktivnost in običajno dvignile zadrugne sklade. Posebno lepi uspehi so bili doseženi pri napredku kmetijske proizvodnje in v socialistični preobrazbi vasi. Določeno število zadrug pa svojega dela ni dovolj razvijalo, tako da delajo v nekaterih panogah z izgubo.

Število kmetijskih zadrug se je v lanskem letu z odnosom na leto 1956 zmanjšalo. Vendar pa se je povečalo število zadrugnikov. Leta 1956 je bilo v Jugoslaviji 5620 kmetijskih zadrug z 1.286.000 člani. V letu 1957 pa je imelo 5513 zadrug 1.387.500 članov. Do zmanjšanja števila kmetijskih zadrug je prišlo zaradi združevanja šibkejših zadrug z močnejšimi. Največ novih zadrugnikov je v Srbiji. Število se je povečalo za približno 63.000.

V splošnih kmetijskih zadrugah je bilo lani vključenih 1.202.500 kmetij — se pravi približno 52 odst. skupnega števila kmetij Jugoslavije. Na eno kmetijsko zadrugo je v povprečju pripadlo 5 vasi in 422 kmetijskih gospodarstev.

Preteklo leto se je znatno izboljšal položaj in pogled strokovnih kadrov v kmetijskih zadrugah. Ni se le povečalo število strokovnjakov, ampak je višja tudi njihova strokovna raven. Kljub temu pa porast števila strokovnja-

OB KONCU TEDNA MUZEJEV

Obogatena Bistra

Bistra, 19. okt. — Na prostnem dvorišču starega gradu Bistra pri Vrhniki se je danes dopoldne zbralo lepo število obiskovalcev, več, kakor jih običajno vsako lepo sončno nedeljo sprejme zanimivi grad Bistra, znan po svojevisti arhitekturi, se posebej po slovitem križnem hodniku.

V gradu je danes dopoldne Tehniški muzej Slovenije v navzočnosti nad 300 obiskovalcev in gostov odprl novo godzarsko, lovsko in ribiško razstavo ter elektrotehniško in metalurško zbirko. Navzoče je pozdravil in se jim zahvalil za udeležbo direktor Tehniškega muzeja Slovenije prof. Baš. Med gosti je bil tudi predsednik sveta za kulturo in prosveto Boris Kocjančič.

Zbirke, ki so razporejene po grajskih prostorih, predstavljajo izčrpen pregled zgodovine umetnosti, nege, urejanja in izkoriščanja gozdov. Prav tako je pregledno prikazano izkoriščanje lesa, medtem ko lovstva in ribiške razstave kažejo vse bogastvo lova in ribolova, njegove vrste in lovsko kulturo. Obiskovalec ima vtis, da se je med vsemi, ki so kakorkoli prispevali k ureditvi zbirke, vnela prava tekma, pri čemer so pokazali največ učinkovitosti lovci. Pri gozdarskem delu pa je videti, da so gozdarji podrobno proučili vse, kar spada v njihovo področje.

Uspeh razstave je vsekakor posledica povezave strokovnih organizacij in Zavoda za spomeniško varstvo. Upravni odbor Tehniškega muzeja je imel pri svojem delu veliko pomoč v vrsti zunanjih sodelavcev, od Gozdarske fakultete in Gozdarskega inštituta, Lovske ter Ribiške zveze, Uprave za gospodarstvo pa do elektropodjetij in gozdnih go-

Ljutomer ima novo pošto

Ljutomer, 19. oktobra 1958. Danes so v Ljutomeru svečano odprli novo moderno pošto poslopje. Svečanosti so se udeležili med drugim zvezni ljudski poslanec Ivan Kreft, direktor podjetja za PTT promet Jože Gerbec, podpredsednik OLO Murska Sobota Josko Slavič in številni poštini uslužbenici iz Cakovca, Maribora, Murske Sobotice, Celja, Ptuj in nekaterih drugih krajev. Predsednik občine Ljutomer Tone Truden se je zahvalil direktorju podjetja PTT Jožetu Gerbcu za izredno razumevanje in pomoč ter ing. arh. Lovšetu iz Maribora za krasno zamisel novega poslopja. Potem je direktor Jože Gerbec izročil dokumente o lastništvu nove poštne stavbe in pohvalil vse, ki so prispevali za čim hitrejšo dograditev novega poštne poslopja. Dejal je, da je nova pošta pomembna pridobitev ne samo za delovno področje PTT, temveč za ves nadaljnji napredek občine Ljutomer.

Upravni Ljutomerske pošte Julij Sabatin je izročil pismeni zahvalj direktorju Jožetu Gerbcu in predsedniku občine TONU Trudnu za pomoč pri gradnji pošte. Prav posebej se je zahvalil tudi vsem članom kolektiva Ljutomerske pošte ter ljubiteljskim obrtnikom, ki so vsa dela opravili kvalitetno in v rekordnem času.

Potem so si gostje in prebivalci Ljutomera ogledali novo pošto poslopje, ki ima razen funkcionalnih poštinskih prostorov tudi stanovanjske prostore za uslužbence.

Skupščina Društva arhitektov Srbije

Beograd, 19. okt. (Tanjug). Na današnji letni skupščini Društva arhitektov Srbije v Beogradu so ugotovili, da je bilo delo društva v letošnjem letu mnogo bolj uspešno, kakor v preteklih letih. Delo društva se odvija v realiziranju nalog I. kongresa arhitektov Jugoslavije — v aktivnejšem odnosu do potrebnih skupnosti kot vedno bolj intenzivna graditev stanovanj in objektov družbenega standarda. V razpravi o reorganizaciji društva je bilo podano mnenje, da bi se morali društveni arhitekti in urbanisti v Srbiji združiti, v skupno organizacijo, ki bi imela sekcije za arhitekturo in urbanizem. Skupščina je izbrala nov upravni odbor, za predsednika je bil ponovno izvoljen Uroš Maftinović.

BEOGRAJSKI »SOLITERJI«

Četrto stoletje je gospodovala nad Beogradom visoka zgradba, enajstnadstropna palača »Albanija«. Gospodovala je nad mestom, v katerem je več kot dve tretjini zgradb pritičljivi in samo malo več kot tretjina ima po nekaj nadstropij. Središče, kjer stoji, na koncu Terazij, ji omogoča, da ob sončnih dnevih lahko opazujejo njene lepe obrise iz velike daljave in občudujejo marmorne fasade med zelenimi krošnjami drevedov.

Gospodovalni položaj bo obdržala dolgo, toda z zgraditvijo velike zgradbe novinarskega doma »Moše Pijade« bo dobila popolno dograditev zadnje fasade in bloka, ki bo ostal središnje mesto beograjskega najzgodnejšega centra. Marmor, ki odpada z njenih fasad, bodo kmalu zamenjali z novim, enobarvnim iz slovenskih kamolomov. Urbanisti si prizadevajo, da bi kar najbolj zadovoljili enotno podobo in svoj okus.

Toda o »Albaniji« ne bomo več pisali kot o najvišji beograjski zgradbi. Že sedaj ne moremo tega več delati. Beograd je začel obnavljati vsaj za naše razmere, nebotičnike, ki dosegajo veliko višino in vzemajo velik prostor. To so enadstropnice — »soliterji« — stanovanjske zgradbe, ki

„Expo 1958“ je zaprla vrata

V nedeljo popolnoma je bila končana svetovna razstava v Bruslju — 41 milijonov obiskovalcev — Velik moralni in poslovni uspeh

Bruselj, 19. okt. (Tanjug). Svetovna razstava v Bruslju bo nočjo točno popolnoma zaprla svojih deset vrat. Bruselj, okrašen z zastavami in razsvetljen z morjem svetlobnih teles, se bo slovesno poslovil od gostov iz vseh krajev sveta. Že jutri bodo mesto ob lijselu, ki si ga je v teku šestih mesecev ogledalo čez 40 milijonov ljudi, začeli podirati.

Generalni komisar jugoslovanske sekcije, veleposlanik Mihajlo Javorski, je ob tej priložnosti izjavil, da je bila prisotnost Jugoslavije na svetovni razstavi 1958 koristna. V razgovoru z dopisnikom Tanjunga in »Borbe« je Javorski dodal, da je svetovna razstava kot celota izredno potrdila pravilnost jugoslovanskega stališča do mednarodnega položaja in pravilnost njenega boja za aktivno koeksistenco.

»Mislim, da je ta ugotovitev doseženih rezultatov ter ogromnih potencialnih možnosti, pokazala, kako je graditev novega in pravičnejšega sveta postala ne samo mogoča, temveč tudi objektivno nujna,« je dejal veleposlanik Mihajlo Javorski.

Jugoslovanski paviljon na svetovni razstavi 1958 je bil nagrajen z zlato zvezdo. Poleg paviljona, v katerem so bili prikazani glavni vidiki življenja pri nas, se je Jugoslavija udeležila tudi razstave v »Palači znanosti« in v umetnost-

nih paviljonih. Poleg tega so jugoslovanske umetniške skupine priredile tudi nekaj prireditev v okviru kulturnih manifestacij razstave.

Splošno prepričanje je, da se je prva povojna svetovna razstava končala s pozitivno bilanco. To je razvidno tudi iz pisanja tukajšnjega tiska, potrjeno pa tudi v številnih govorih zadnjih dni na raznih sprejemih in drugih manifestacijah ob zaključku »Expo«. Razstava je, tako poudarjajo,

prikazala ne samo rezultate človeške ustvarjalne sile zadnjih desetletij, temveč je bila tudi v znamenju miru — težnji narodov in narodov za organizacijo prijateljstva in medsebojnega sodelovanja.

Ceprav je torej razstava zadostila osnovni zamisli organizatorjev in uspela tudi poslovno, si vendar v Bruslju pogosto zastavljajo vprašanje: »Ali se je razstava rentirala?«, to je, ali je Belgijcem vrnila 50 milijard frankov stroškov, ki so jih vložili v »srečanje narodov«. Ob tem seveda pozabljajo na drugo plat stvari — koliko koristi je prinesla Bruslju in Belgiji. Račun je jasen: prodanih je bilo 41 milijonov vstopnic po 20 in 30 frankov, tu so še dohodki od raznih drugih prireditev, na primer »Vesela Belgije«, atrakcij, carin itd. Vrh tega je belgijska prestolnica dobila 1000 novih stanovanjskih stavb, 800 pa so jih prenovili. Mimogrede, Bruselj je edina evropska prestolnica, kjer stanovanjskega vprašanja ne poznajo.

Ta manifestacija je prinesla Bruslju denar in mednarodni ugled, zapuša pa vsaj en problem: kam s 25 tisoč Bruseljčani, ki so bili zaposleni na razstavi in so ostali brez posla. Belgijci upajo, da bo vprašanje mogoče rešiti v okviru evropske skupnega tržišča. Toda celo, če bi bila Belgiji sreča res naklonjena in bi Bruselj postal stalni sedež Evro-atoma, bi število ljudi, ki bi jih lahko zaposlila uprava te organizacije, ne moglo bistveno zmanjšati odvise delovne sile, kajti proste polkvalificirane delovne sile na ta način ne bi mogli zaposliti.

Kljub temu je zaključni račun svetovne razstave tako zelo ugoden, da je ta težava za Bruselj samo prehodna.

NOVA MODERNA ŠOLA V POMURJU

Murska Sobota, 19. oktobra. Danes so v okviru zaključnih prireditev občinskega praznika Murske Sobotice odprli novo šolo v Bakovcih. Svečanosti so se udeležili član izvršnega sveta LRS in predsednik republiškega sveta za šolstvo Vlado Majhen, sekretar okrajnega komiteja ZKS Murska Sobota Ivan Ros, predsednik OLO Rudolfa Čačimovič in drugi gostje. Predsednik gradbenega obrata Anton Bratkovič je govoril o uspehih, ki so jih dosegli v sodelovanju s prostovoljnimi delom in s pomočjo občine. Tovarni Vlado Majhen, član izvršnega sveta LRS, je gradbenemu obratu in celotni vasi čestital k dose-

ženim uspehom. Poudaril je, da učitelji ne bodo več odhajali iz Pomurja, če bodo gradili takšna šolska poslopja. Dejal je, da mora nova moderna šola v skladu s šolsko reformo, postati center ne samo za šolsko mladino, temveč tudi za starše. Predsednik občine Murska Sobota Karl Luten je izročil šolo svojemu namenu in v upravljanje šolskemu upravitelju Zoltanu Harju. Predstavniki pionirjev se je oblasti v vaštanu zahvalil za skrb in ljubeznivost pri gradnji šole ter povabil goste k ogledu šolskega prostora. V kulturnem programu so s recitacijami in pevskimi točkami sodelovali pionirji.

Uspešna in koristna dejavnost

Posvetovanje predstavnikov italijanskih kulturnih krožkov in prosvetnih delavcev v Izoli

Izola, 19. okt. Danes je bilo v Izoli posvetovanje oddelkov kulturnih in prosvetnih delavcev italijanskih kulturnih krožkov Koprar, Izole in Pirana ter učiteljev in profesorjev italijanske manjšinske šole, na katerem so razpravljali o konkretnih problemih kulturnih in centralnega odbora, o položaju v šolah ter o vsebini kulturnih prireditev glasbenih krožkov. Po poročilih predsednikov kulturnih krožkov lahko pričakujemo,

da bo tudi to zimo italijanska manjšina razvijala živahno kulturno-prosvetno in družabno dejavnost. Pevski zbori, dramske skupine, mladinski in otroški odseki so že začeli s pripravami za nastope na proslavah 29. novembra.

O položaju manjšinskih šol je poročal Leo Fusini, upravitelj koprške italijanske gimnazije. V preteklem letu je bil uspeh v italijanskih šolah zelo dober. V osnovnih šolah je bilo nad 91% pozitivnih, v srednjih šolah pa nad 85%, kar pomeni, da je bil uspeh boljši, kot prejšnje leto in nad povprečjem uspehov šol koprškega okraja. Vsi pogoji v italijanskih manjšinskih šolah so zadovoljivi. Načela šolske reforme se že uvajajo v te šole. Učitelji in profesorji uživajo popolno enakopravnost s tovariši, ki učijo v slovenskih šolah.

Komisija za manjšinsko šolstvo pri okrajnem svetu za prosveto skrbi za usposabljanje novih kadrov za te šole. Med drugim bodo omogočili

študij na univerzi v Padovi maturantki italijanske gimnazije v Kopru. Komisija je tudi izposlovala, da bodo zagotovili potrebna sredstva za nabavo mladinske in strokovne literature v Italiji.

Na posvetovanju so veliko razpravljali tudi o izvensolškem delu z mladino in predvsem o tehnični vzgoji mladine italijanske narodnosti.

Govorec o vlogi italijanske manjšine pri razvijanju dobrih sosedskih odnosov je predsednik italijanske komisije za Itro in Reko in ljudski poslanec Gino Gobbo poudaril, da je bila dosežena dejavnost pozitivna in da se bo še povečala na širši osnovi, ker taki stiki poglabljajo prijateljstvo in pomagajo premostiti predsodke in nezaupanje.

Med sklepi današnjega posvetovanja je bil sprejet tudi sklep, da se organizira večdnevni seminar za proučevanje problemov prosvetne dejavnosti italijanske manjšine.

A.M.

OBČINSKI PRAZNIK LOŠKE DOLINE

Stari trg, 19. okt. — Danes so v Loški dolini že četrto praznovali svoj občinski praznik kot spomin na 19. oktober 1941, ko so partizani prvič napadli mesto Lož.

Ob devetih uri dopoldne je bila na sedežu občine v Starem trgu, slavnostna seja ObLO, katere so se udeležili tudi republiški poslanec Peter Zorko, član CK ZKS Janez Hribar, član glavnega odbora rezervnih oficirjev Slovenije Anton Ravec, domačin Matevž Hec, občinski sekretar ZK tov. Frančevič in drugi.

Po končani seji je bila v k: dvorani v Starem trgu slavnostna proslava, na kateri so sodelovali moški pevski zbor »Svoboda«, posamezni delovni

koletivni in šole. Po proslavi pa so položili skupni venec pri spomeniku nad 500 padlim borcem na Uliki.

Ob enajstih uri so v domu »Partizana« Stari trg odprli umetniško razstavo akademskega slikarja Ljotze Perka. Otvoritev razstave se je udeležilo mnogo kulturnih in političnih delavcev v Loški dolini in iz sosednih krajev. Popoldne pa se je zbralo v Starem trgu okrog 400 pionirjev iz vse občine. Skupno so odšli k spomeniku na Uliki. Potem so si ogledali slovenski film »Dolina miru«. Društvo prijateljev mladine pa jih je tudi pogostilo.

Ob 19. uri pa bo koncert invalidskega pevskega zbora, za katerega je veliko zanimanja.

S.D.

Začeli so že spomladi

Načrtjen študij programa Zveze komunistov v črnomaljski občini

Komunisti v črnomaljski občini so pričeli proučevati osnutek programa ZKJ že pred VII. kongresom. S poglavitnimi značilnostmi programa so se seznanili vsi komunisti na predavanjih.

Takoj nato so se lotili podrobnejšega študija posameznih poglavij. Študij so organizirali za več osnovnih organizacij skupaj. V samem Črnomlju so imeli študijske sestanke nekaj časa vsak teden, pozneje pa vsakih štirinajst dni. Tako so v spomladanskih mesecih predstirali tri poglavja programa.

Po kongresu so se komunisti seznanili najprej z referati

maršala Tita, Rankovića in Kardelja. Z vsebino teh referatov so se seznanili na skupnem predavanju v Črnomlju. Tako predavanje so imeli dvakrat. Udeležba na njih je bila zelo dobra, saj se je predavani udeležilo 98 odstotkov komunistov iz podelskih organizacij. Na takih skupnih pred-

vanjih so zabeležili večje udeležbo kot na posameznih osnovnih organizacijah. V poletnih mesecih je študij programa in gradiva VII. kongresa ZKJ nekoliko prenehal zaradi dopustov in poljskih del. V črnomaljski občini je sorazmerno veliko komunistov-kmetov, ki se v poletnih

mesecih teže posvete ideološkemu izobraževanju. Sedaj bodo študij spet nadaljevali, za kar je vse pripravljeno. Za vodstvo študija imajo pri občinskem komiteju ZKS aktivni predavatelji.

Mimo tega so o programu in gradivu VII. kongresa ZKJ predavali po vseh kolektivih. Teh predavanj so se udeležili tudi nečlani. Na prihodnje študije pa bodo redno vabili nečlane, da se bo tako čimveč delovnih ljudi seznanilo z vsebino programa ZKJ.

Po sklepu sekretariata občinskega komiteja ZKS Črnomelj, bodo izvedli v mestu delno reorganizacijo osnovnih organizacij. Te bodo poslej razdeljene po ulicah, odnosno po terenih. Pred kratkim so osnovali novo osnovno organizacijo v podjetju »Belokrajinka«, kjer je dosedaj še ni bilo. To je mlado podjetje, ki se dokaj hitro razvija.

Toča na Dolenjskem

V četrtek 16. oktobra so se popoldne zbral nenavadno črni oblaki nad delom Dolenjske. Med hudim grmenjem in vihar-

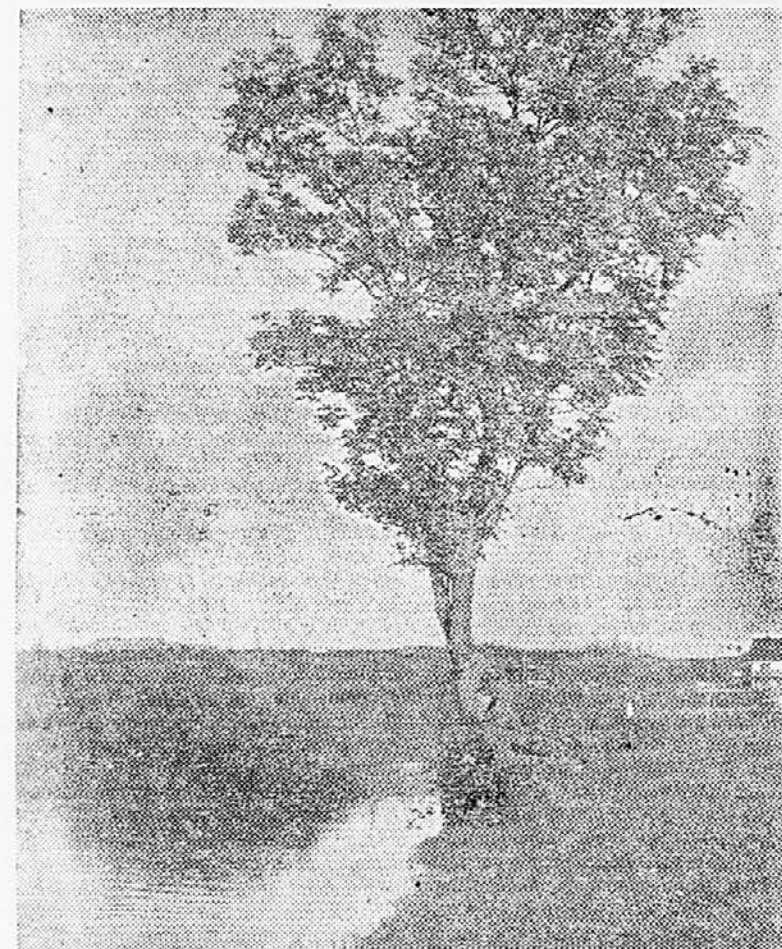
jem je pričelo deževati. Po nekaj debelih kapljah dežja se je usula toča tako na gosto, da je bilo po tleh kmalu belo. Posamezna zrna toče so merila v premeru do dva cm. Toča je najbolj padala na podnožju Gorjancev v Beli krajini, verjetno pa tudi na Gorjancih. V Metliki in okolici, kjer je pričela padati okoli 17.05 ure, je padala dobrih pet minut. Po pripovedovanju ljudi, je toča padala tudi na Bizeljskem, kjer je pričela padati že okoli 16. ure.

Ljudje se ne spominjajo, da bi v tem letnem času padala toča. Bolj kot to so pričakovali sneg. Posebne škode toča ni povzročila, gotovo bo nekaj škode na grozdju na Bizeljskem in v okolici Drašič, kjer do tega dne še niso potrgali vsega grozja. V Gorskem Kotarju je v noči od 16. na 17. oktober sneg pobelil najvišje vrhove.

Gasilke so tekmoval

V Kranju so bile te dni velike tekme gasilk — članice najbolj-ših gasilskih društev iz posameznih gasilskih zvez, kajti že prej so imeli po občinskih gasilskih zvezah izbirna tekmovanja. Tekmovanje, ki ga vsako leto prireja okrajna gasilska zveza v Kranju, so priredili letos že tretjič. Skupno je nastopilo šest ženskih desetin. Desetina iz Dupel pri Kranju se je tudi letos zelo dobro izkazala, saj je osvojila prvo mesto in prehodni pokal okrajne gasilske zveze. Druge so bile gasilke iz Dobruškega, tretje pa iz Nakla.

R. C.

Morda bo tu ob drevesu kaj boljši lov kot drugod

Izpolnjevanje planskih nalog

S seje obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Kočevju

Odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Kočevju so nedavno na skupni seji razpravljali o uresničevanju družbenega načrta kočevske občine. Iz poročila o poslovanju gospodarskih organizacij v prvih osmih mesecih letos je bilo razvidno, da so dosegli lepe uspehe kljub objektivnim težavam pri nekaterih podjetjih.

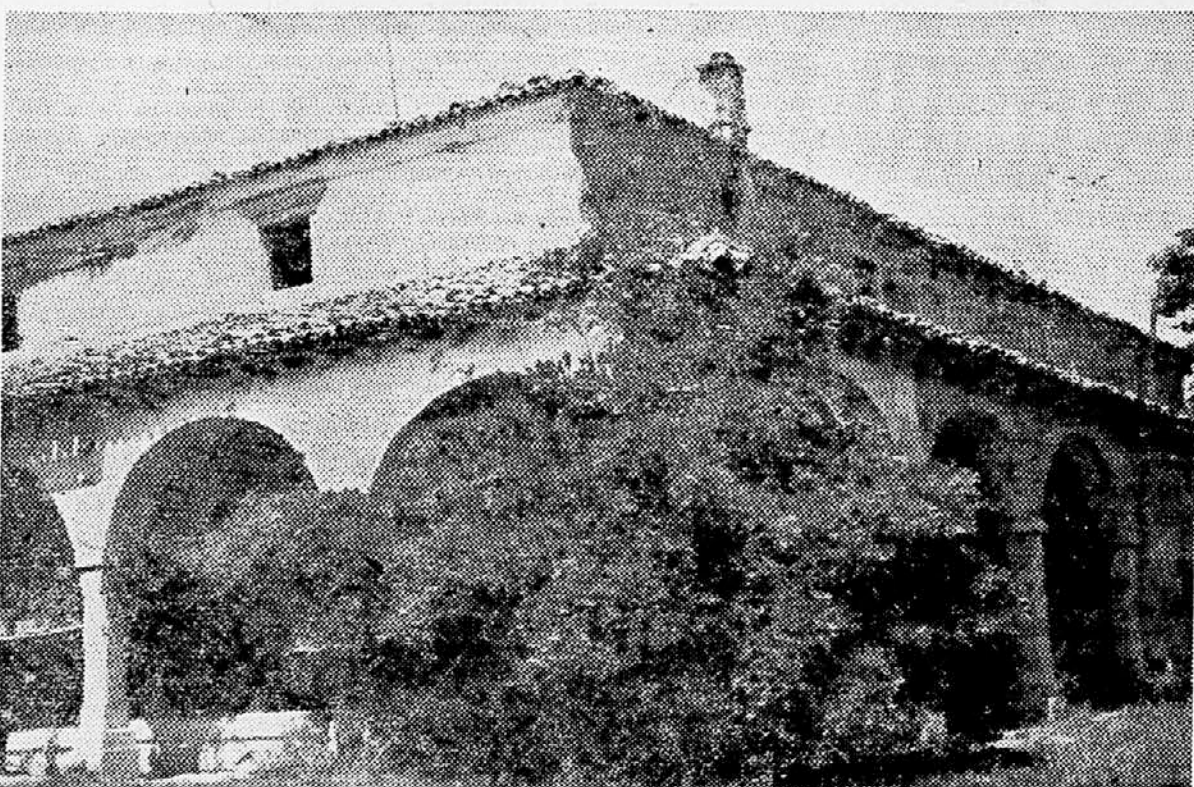
Najboljše uspehe so dosegli tudi dniki rjavega premoga, splošno prevozniško podjetje »Avto«, »Ključevničarstvo«, »Kočeviske tiske« in še nekatera manjša podjetja. Čeprav nekatera podjetja niso v celoti izpolnila planskih nalog, je bil dosežen v okviru celotne občine zadovoljiv uspeh.

Posebno zanimiva je bila

razprava o visokih cenah sadja v Kočevju. Včasih velja kilogram jabolk celo okrog 40 din v trgovinah in na trgu, medtem ko jih prodajajo v Poljan-skem dolinu ob Kolpi in v ostalih krajih po 18 din za kilogram. Državno kmetijsko podjetje »Snežnik« iz Kočevske Reke pa jih prodaja na trgu v Kočevju po okrog 22 din za kilogram. Da bi se uredile razmere na trgu, so naročili tržnemu inšpektoratu, naj pregleda v zvezi s prodajo sadja in poljskih pridelkov in izdela primerne zaključke.

Ko so ocenjevali delo v 3-letnem obdobju komunalnega sistema, so ugotovili, da so svetili in komisije občinskemu ljudskemu odboru pri njegovem delu v precejšnji podporo. Sedaj odpirajo tudi pomembno družbeno vlogo in ne rešujejo zadev samo formalno, temveč konkretno in življenjsko. Precejšnjo pomoč nudijo organom občinskega ljudskega odbora tudi krajevni odbori, ki jih bodo v prihodnje ustanavljali po potrebi tudi v krajih, kjer jih še nimajo. Na seji so se domislili za ustanovitve takega odbora za okolico Brega.

»TT« V LJUBLJANI ŽE V TOREK OPOLDNE

Gradičina Zeman pri Viperju

ŠE NEKAJ...

SMRT V POTOKU

Te dni so v jutranjih urah našli mrtvega v potoku »Mala voda« pri Sentištu 50-letnega Jakobca Mačka. Visoko narasla voda je truplo prinesla do malega jezika, ki stoji blizu žagi. Prejšnji večer je pokonji bil v gostini »Kurja vas« in jo zapustil po 20 uri te se napotil proti svoji domačiji, ki je četrte ure oddaljena. Moral je prečeti slabo zavarovano mostu. Domnevalo, da je v temi zašel, padel v strugo potoka in utonil.

VLAM V TRGOVINO

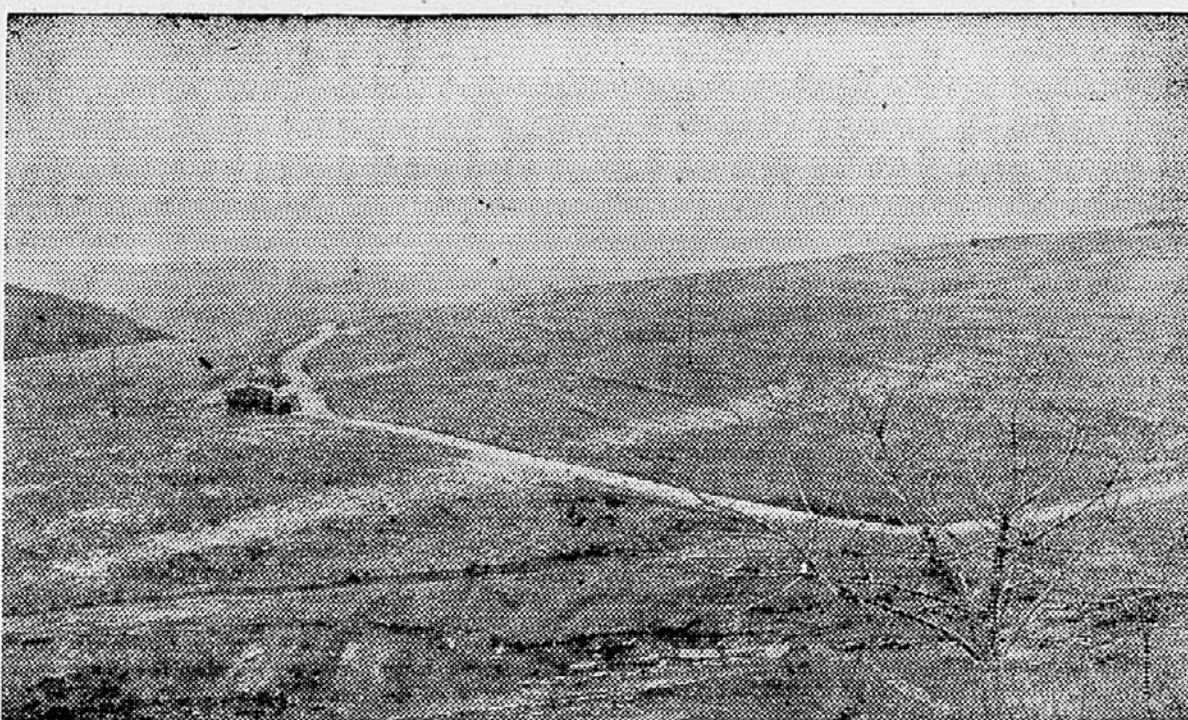
V petek v jutranjih urah se je postopoma pojavila »Naš vrt« v Nazorjevi ulici začudila, ko je ob prihodu v službo opazila registrsko blagajno odprto in prazno. Spoznala je, da so trgovino v nočnih urah obiskali neznani nepridipravi. Kazalo ji ni drugega kakor, da je zavrela telefon 02 in nekaj trenutkov zatem so bili na kraju uslužbenec stalne službe in milničarji. Ugotovili so, da so neznanec prišel v trgovino skozi svetlobni jašek, ki je na ploščaku in nato v trgovino. Tam so odprli registrsko blagajno in iz nje pobrali vseh 35.000 din. Toda nepridipravi so imeli kratko veselje, tako kratko, da tudi denarja še niso mogli zapraviti in že so se znašli v rokah uslužbenecov TNZ Ljubljana. Pojasniti so morali kako in zakaj so vlioli v trgovino.

VLAM V PUSKARNO

Tudi upravnik puskarne »Jelen« na Gosposvetski cesti je bil v soto jutraj posrečen, ko je opazil, da so neznanec počeli vlioli v trgovino. Vlioli so skozi zadnja dvorinska vrata in nesilno odprli registrsko blagajno, iz nje vzeli ves denar, iz prodajalne, pa tudi tri pištole z naboji, več lovskih nožev in drugih predmetov v skupni vrednosti okoli 70.000 din. Kriminalistični uslužbenec in milničarji so začeli takoj poizvedovati za neznanimi vlioli.

POŽAR NA CEKLJANSKEM

V naselju Terbenče pod Porečnom je te dni v večernih urah nenadoma izbruhnil požar v gospodarskem poslopuj Ane Novinec in se kmalu razširil še na njeno stanovanjsko poslopje ter na gospodarsko poslopje Andreja Piliha. Ogroženo pa je tudi druge hiše, ki imajo vedno slamo steno. Domačini ter gasilci in gasilci elektrogospodarske šole iz Čerknega, ki so hitro prihitali na pomoč, so s požrtvovalnim delom, še ob velikih napornih požar omejit. Uspešno jim je resiti tudi živali in premičnine. Pogoreli pa sta obe gospodarski poslopji in stanovanjska hiša Ane Novinec.

Kmetijsko gospodarstvo Brič je letos spomladi na Reteh, med Križiščem—Puče in Šmarjami v Slovenski Istri, zrgolalo 20 ha zamernene vaskne rjajne in jo zasadilo s trtami in sadnimi drevesi. Take revolucionarne spremembe v smeri moderne kmetijske proizvodnje seveda, ne morejo ostati brez vpliva na drobno lastniško zemljiško posest. Na plodnih površinah ob Rižani in Badaševici ustvarja komasacija zemljišč, ki se bo končala do prihodnje jeseni, pogoje za prehod na enako kmetovanje na veliko. To je poleg kooperacije najbolj siguran izhod iz slepih ulic, ki jo predstavlja v naši družbi slabo rentabilna drobno lastniška posest. (Foto: Frenk)

Otipljivi dokazi

Z namakanjem do štirikrat večji pridelek

Ko smo 7. julija letos pisali o poskusnem namakanju nekaj 10 ha površin krompirja, jagod in paradižnika na področju Bertokov in Ankarana na Koprskem, smo omenili tudi mnenje oziroma sodbo agrrotehnik, utemeljeno

Predosile

Solski odbor in politični aktivisti oba skrbela za namakanje. Ob zelo veliki udeležbi so razpravljali predvsem o solstvu, odnošajih staršev do otrok in raznih drugih solskih vprašanj. Pogovorili pa so se tudi o raznih zdravstvenih problemih. Po sestanku je imel predavanje o zdravstvu dr. Branka Stangelj, ki je dal ob tej priložnosti tudi nekaj pomembnih smernic za delo organizacije Rdečega križa. Med drugimi so na sestanku sklenili, da bodo izvedli prostovoljno akcijo za oddajo krvi.

O. R.

Vitanje

Streška družina je letos znatno izboljšala svoje delo, za kar gre zaslugi predvsem predsedniku. V družino se je vključilo precej novih članov, tako da šteje sedaj že okrog 120 aktivnih strelcev. Nedavno so v družino s prostovoljnimi delom uredili lepo strelišče za streljanje z vojaško puško. Ob otvoritvi tega strelišča so priredili strelsko tekmovanje z vojaško in zračno puško, ki se ga je udeležilo nad 50 strelcev iz devetih strelskih družin.

D.

RAZSTAVA FEVDALNE ARHITEKTURE

V veži kina Soča v Novi Gorici so v tednu muzejev odprli zanimivo razstavo o gorški fevdalni arhitekturi. S to razstavo so hoteli prikazati kulturno dediščino zahodne Slovenije in hkrati opozoriti na njeno važnost. Razstava je hkrati tudi prvi korak k znanstvenemu proučevanju zgodovine gorške fevdalne arhitekture, kot je naglasil v svojem poročilu Emil Smole ob otvoritvi razstave. Razstava bo odprta do 28. oktobra.

Med kulturnim spomenikom Primorske zavzemajo zelo pomembno mesto ostanki fevdalne arhitekture na katere naletime po vsem goriskem okraju, zlasti v njegovem južnem delu. Ti gradovi in graščine so hkrati

tudi ključni objekti za študij gospodarskega, socialnega, političnega in kulturnega razvoja tega dela naše zemlje v zadnjem tisočletju.

-Jp.

Vodovod je že dograjen...

Začetek te zgodbe sega nekoliko nazaj, ko je zagorska mladina v domu »Proletarca« ustanovila mladinsko delovno brigado »Franca Fakina«, z naloge prispevati k hitrejšemu reševanju perečih problemov Zagorjanov. Na shodu je izvolila štab brigade in sprejela delovni načrt, v njem je predvidela poleg gradnje raznih objektov tudi politično-ideološko delo, kulturne prireditve, športna tekmovanja in razvedrilo.

Zagorjani so sprejeli vest o ustanovitvi brigade z navdušenjem. Najbolj zadovoljni na pa je bila mladina, ki je že davno želela pomagati pri ureditvi Zagorja. Brigada jim bo namreč pomagala, da bodo zopet med seboj merili moči, razvijali svoje sposobnosti in si tako pridobivali veljavo. Bil pa so seveda tudi taki, ki niso verjeli, da bo kaj iz tega, pa so s prigrisatvijo raje počakali do prve delovne akcije. Tudi nekateri starejši ljudje so neumno zmajevali za glavo.

Tisti dan, ko bi morala brigada prestopiti svoj prvi ognjeni krst, so viseli oblaki na nebu kot temne, mokre cape. Obetali niso nič dobrega. Srečko, komandant brigade se je, nervozno oziral po nebu. Bilo je malo upanja, da bi se oblaki do popoldneva razpršili in odstopili prostor soncu. Ob misli, da se bo že prva delovna akcija izjalovila, je kar zatrepetal. Bal se je, da bo to marsikomu vzelo voljo in načrt bo

Kljub slabemu vremenu je prišlo na zborna mesto lepo število brigadirjev. Veselo razpoloženi so odšli na delovniše in se zagrizli v delo, da bi že prvi pokazali, kaj zmorejo. Pod njihovimi pridnimi rokmi je nastajal jarek za vodovod, davno željo prebivalcev Kolodvorske ceste. Čez dve uri pa so morali prekiniti delo, ker je le preveč lilo.

Nezauzanje se je razpršilo. Naslednjih delovnih akcij se je udeležilo vedno več brigadirjev, število volančnic za brigado pa se je povzpelo na 138. Štab brigade je porazdelil brigadirje v dve četi, da bodo med seboj lahko tudi tekmovali.

Zagorjani s ponosom govore o brigadirjih. Tudi prebivalci Kolodvorske ceste so začeli verjeti, da bo zamisel o vodovodu kmalu stvarnost. V brigadirje pa se je sprlo prvih uspehov vselil občutek, da so potrebni Zagorjanom in da opravljajo koristno delo, za katerega jim ne sme biti žal truda in časa. Se z večjo vnetostjo so se lotili dela in kopanje jarka za vodovod se je vedno bolj bližalo koncu.

Štab brigade je moral začeti uredničevati tudi načrt kulturnega zabavnega življenja v brigadi. Prvo priznanje za neobičajno delo mladine je bil skupni izlet na Rašico pri Ljubljani. Končno je prišel tudi dan zabave. Na letnem tednišči »Partizana« so prižgali taborni ogenj in se okrog njega vsadili svetilke. Ko pa so

se razšli, je vsak še bolj zadržano sklenil, da bo delal v brigadi dokler bo to potrebno.

Tako so brigadirji kmalu izkopali zadnje metre jarka. Deloval komunalnega podjetja so začeli polagati vodovodne cevi. Čeprav je v dolino že legel mrak, brigadirji niso hoteli zapustiti delovišča. Prižgali so svetilke, da bi lahko delali še naprej, dokler ne bo jarek zasut. Šele ob devetih, so se zadovoljivo razšli.

Sekretarka brigade je tisti večer zapisala v dnevnik:

»Pri delovni akciji je sodelovalo 44 brigadirjev. Brigada je končala kopati jarek za vodovod na Kolodvorski cesti. Zaključna dela so trajala 4,5 ure. Štab brigade je poveljal 15 brigadirjev in brigadirki, ki so bili pri dosedanjih akcijah najbolj marljivi in disciplinirani.«

Ko sem obiskal prebivalce Kolodvorske ceste, sem videl, da so od srca hvaležni mladini, ki jim je pomagala urediti njihovo željo.

Delovišče brigade so prselili na Ulico talcev, kjer je treba izkopati jarek za kanalizacijo. Pa tudi to ne bo zadnje, kar bo naredila brigada. V načrtu ima še marsikaj, kajti v Zagorju je še mnogo potreb, ki jih z razpoložljivimi sredstvi še ni mogoče urediti. Mladina bo to vsaj delno nadomestila s prostovoljnimi delom, v katerem se zrcali njeno prizadevanje po še hitrejšem napredku.

-MČ

